



otrokom prijatelj, učitelj in voditelj.

(Priloga Vrtnu.)

Št. 7.

Ljubljana, dné 1. julija 1899.

VII. tečaj.

Nebeška lestvica.

VII. Lepi zgledi.



riden otrok je tudi vsem svojim tovarišem prelep zgled, kako naj si prizadevajo za krščanske čednosti in kako naj varno stopajo po nebeški lestvici. In prav tak lep zgled je dokaz, da je tudi otrok sam na pravem potu.

1. Izvrsten učenec, *Ubalдин* po imenu, se je trudil, vse svoje součence navaditi čednostnega življenja. Kmalu je pridobil nekatere, ki so ga podpirali v tem delu. Vsi so pa takoj spoznali, da bodo to najložje dosegli z lepim zgledom in molitvijo. In kmalu se je vsa šola navzela duha dobrih tovarišev; kar tekmovali so učenci mej seboj, kdo bo bolji. Pridnost dobrih učencev je pregnala iz šole lenobo zanikrnih tovarišev. Zgodilo se je to po božjem blago-

slovu, katerega so izprosili Ubaldin in tovariši z molitvijo. To je bilo pred dvesto leti na Laškem. Pa tudi v današnjem času prav tako dobro vplivajo lepi zgledi.

2. Leta 1896., petega svečana, se je vršila v neki kapeli v Meranu jako lepa slovesnost. Osemnajstletna deklica, Klara Glaeser z Bavarskega, je bila sprejeta v katoliško cerkev. Prejšnji dan je opravila sv. spoved. Na dan sv. obhajila je potem, ko je mašnik odmolil vero, molila z močnim in čistim glasom apostolsko vero; po mašnikovem sv. obhajilu pa je prejela sveto obhajilo. Bila je presrečna; rajsko veselje ji je sijalo iz obličja. Kako se je izpreobrnila h katoliški veri? — Največ ji je pripomogla bivša součenka *Ana Ring*. — Klara je imela očeta protestanta, mater pa katoličanko. Oče jo je poslal v protestantovsko šolo. Pozneje je prišla s stariši v drug kraj, kjer je hodila tri leta v katoliško šolo. V šolo in iz šole je hodila s součenko Ano. Tudi ob nedeljah sta bili večkrat skupaj. Tedaj je Ana pripovedovala svoji součenki o ljubem Jezusu v tabernakelju, o Materi božji, o angelju varihu, pripovedovala ji je o ubogih dušah v vicah in presrečnih svetnikih v nebesih. Klara vsega tega ni nič vedela, ker ni hodila h krščanskemu nauku. Pogostokrat sta tudi prepevali; najljubša jima je bila pesmica o Srcu Jezusovem, ki sta jo slišali v cerkvi. Pol ure od vasi je stala na gričku majhna kapelica. Tjekaj sta večkrat v prostih popoldnevih zahajala otroka. Po poti sta nabrali najlepših cvetic, zvali jih v šopek in položili na Marijin altar. Tudi rožnivenec se je Klara naučila moliti od svoje prijateljice. Tedaj zgubi Klara svojo mater. Oče se preseli zopet v drug kraj; deklica je morala hoditi v protestantovsko cerkev in šolo, v cerkvi je molila rožnivenec, tako, da je na prste štela češčena-marije. Ko je nehala hoditi v šolo, je služila v raznih mestih. Vedno bolj je čutila v svojem srcu veliko suhoto, s protestantovsko vero se ni mogla zadovoljiti. Večkrat je ponavljala besede onih svetih pesmij, ki jih je prepevala s svojo nekdanjo součenko. V jeseni leta 1895. pride v Meran. Ker ni takoj našla službe, je prosila za vzprejem v zavetišče za deklice, ki so brez službe. Tu se je odločila, da se odpove protestantovski veri. Prosila

je pobožnega kapucinskega patra, da jo je poučil v katoliški veri. Petega svečana l. 1896. je bila sprejeta v katoliško cerkev. Njena sreča je bila nepopisna. Samo to jo je žalostilo, da ni mogla njena součenka Ana, pričetnica njene sreče, biti pri slovesnem vzprejemu.

3. Rad pripoveduj svojim tovarišem tudi ti, ljubi otrok, kar pobožnega slišiš ali bereš. Prav mnogo dobrega stori primerna beseda o pravem času. — Sveti Alojzij je bil v mladosti na dvoru španjskega kralja Filipa II. Nekdaj je spremljal njegovega sina prestolonaslednika Karola. Mej potjo ukaže kraljevič v svoji otroški preprostosti vetru, naj začne pihati. Mali Alojzij mu reče: „Vaša visokost pač lahko ukaže podložnikom, in Vas bodo ubogali, naravi pa ukazuje le Bog sam, in tudi Vaša visokost se mora pokoriti božjim zapovedim.“ Ko je kralj Filip zvedel te besede, govornice v božjo čast, je jako pohvalil Alojzija. Koliko bolj bo Kralj vseh kraljev sam pohvalil besede, ki jih boš ti, ljubi otrok, izgovarjal v njegovo čast in slavo!

Al. Stroj.



Svidenje.

(Spisal *Angelar Zdénčan.*)

I.

Pozdravljen mi bodi novi kraj mojega vednega potovanja! Posebno mi bodi še radi tega pozdravljen, ker se mi zdiš tako znan, tako domač. Dozdeva se mi, kakor da bi bil tod že hodil, in vendar nisem bil še tukaj, kar pomnim. Spomini pa mi nevdržno vstajajo in odhajajo; slika za sliko se prikazuje pred duševnimi očmi. Dà, oni-le griči, po njih sem že pasel; dà, one-le trate, po njih sem že nabiral prvo cvetje. In ti, bela cerkvica, sredi vasi!

Kako prijazno se blesté tvoji zidovi meni v pozdrav! Se li smehljaš neznancu ali znancu? Morda je poslednje pravo. Morda mi odkrije ta vasica kos mojega prvega življenja, ki mi je bil doslej teman, neznan.

Zato mi bodi še enkrat srčno pozdravljena!“ — Tako je govoril sam s seboj visokorasel mož, ko je stopal po vasi in ponujal svojo drobnarijo kupovalcem.



Pred in zad pa so se gnetli ckrog njega vaški otroci in dajali težavno prihranjene novce v skupiček

tujememu možu, ki jim je dajal svetlormene piščalke, ropotulje, orgeljce in balončke.

Tudi Balohova dva: Vinko in Cénica, sta se gnetla med drugimi otroci in pasla poželjivo oči nad svetlimi igračami; kupiti nista mogla ničesar, ker nista imela nič krajcarjev pri sebi. Res sta bila iz najbogatejše hiše v vasi doma in tudi sama sta imela marsikak krajcar prihranjen, a njuna hranilčka sta bila v varni materini omari. Kako je pa bilo, da jima mati za semenj niso nič dali, bomo slišali pozneje.

Ravnokar je sosedov Nejče kupil za desetico uro, ki je šla in kazala čas, dokler si jo navijal, in ves presrečen zavpije Vinku in Cenici:

„Kaj se pa vidva tako kislo držita, Balohova? Vama niso nič mati dali, da bi si uro kupila? Le prosita, vaša mati imajo denar, so rekli naš oče.“

Kakor da bi kdo z nožem v srce sunil, tako je spekla beseda Balohova tujega prodajalca. Saj Baloh se tudi sam imenuje. Kaj, ko bi ta....? A ni mogoče! Saj ta priimek je razširjen po slovenskem ozemlju. In veselje, ki je prešinilo za trenutje tujčev obraz, je prešlo in obraz je zavzel zopet prejšnje ostre, tužne poteze.

A vendar! Znova in znova mu je šumel ta priimek po glavi in v srcu se je užgala mala iskrička nade, ki je rastla, plamtela in prešinjala tujca.

Blagohotno se ozrè po obeh otrocih in ju pokliče prijazno:

„Pojdita semkaj, Balohova! Vama bom dal tudi brez denarja. Na, dečko, tu imaš uro. Ti, mala, boš dobila uhane. Kje pa je vaša hiša?“

„Tukajle, precej prva na desno od vodovoda“, hitita oba hkrati in se zahvaljujeta za dragocene darí, kakor sta sama mislila.

Drugi otroci so bili pa nevoščljivi, čes, najbogatejša sta, pa dobita zastonj igrače, in so začeli sami prositi: „Še meni, dajte, prosimo, še meni!“

A tujec je bil gluh za njih nadležno moledovanje, ozrl se je na Balohovo hišo in zamišljen odšel dalje po semnju. V srcu pa je žarela čimdalje bolj iskra vselega upanja, da bo morda tukaj odkril doslej mu zakrito mladostno življenje....

II.

Balohova Vinko in Cenica pa sta hitela vsa presrečna proti domu. Samega veselja in sreče nista mogla govoriti, ampak nemo sta strmela v blestečo se uro in uhane. A nista uživala dolgo te neskaljene sreče. Komaj sta prestopila domači prag, že ju je nekaj zbadlo v srce tako ostro, boleče in strupeno kakor najhujša ost. In tej osti bi rekli z Balohovimi stariši: neubogljivost. Spomnila sta se, da sta jo potegnili brez dovoljenja in vednosti starišev na semenj. In ta zavest krivde jima je uropala vse veselje. Kaj, če bodo mati zvedeli? Kaj, če so znabiti že doma? Aj, ti hudi črv vesti, ki grizeš in gloješ globoko v človeško osrčje, kako morilen, a tudi kako koristen si ti!

Korak jima je postal nestalen in nista vedela, ali bi šla naprej ali ne. Ostala sta v veži neodločena. Vest pa jima je očitala in ponavljala ostro materino prepoved, da danes ne smeta iti na semenj. Oče so šli od doma, mati na semenj. Ponavljala jima je tudi sladko oblubo, ako bosta ubogala. „Prinesla vama bom semnja, ako bosta lepo pridna in doma.“ Kaj naj počneta z lepimi darmí, če pa nimata mirne vesti? Iz kesanja se je pojavilo očitaje:

„Ti si kriv, ker si me nagovarjal, da naj greva pogledat semenj,“ mu očita skesana Cenica.

„In pri volji si bila precej. Če si kaj boljša, bi bila doma ostala“, huduje se z druge strani poredni Vinko.

Ravno sta bila v najhujšem prepiru, katerega pa nečemo ponavljati tukaj čitateljem v morebitno posne-manje, kar zagledata naenkrat mater, ki so na pragu poslušali srditi prepir. Vedeli so vse, ni jim bilo treba mučno izpraševati svoje poredne dvojice.

Kakor grmeča sodnikova obsodba, ki potare v trenutju z jedno samo besedico hudodelca, tako je pretresla očitajoča, preteča in ostra beseda materina mlada grešnika.

„Lepo je to: neubogljivost, prepir in pretep. Tako mi delata res veselje!“

Ostro je zadela, prav v srce ju je zbadla ta beseda. Uvidela sta, da sta se pregrešila.

„A kaj imata pa tukaj?“ Predno sta se zavedela, imeli so že mati v rokah svetlormeno uro in blesteče uhane.

„Ej, to sta ukradla, paglavca! Kupiti nista mogla, ker nimata nič denarja. Nesita brž nazaj, kjer sta vzela. Kaj bodo oče rekli, ko pridejo domu? Še to sramoto moram doživeti, da moja otroka kradeta.“

„Ne, mati, res ne: nisva vzela. To nama je podaril oni visoki mož, ki prodaja balončke. Vprašal je tudi za našo hišo in prav prijazen je bil.“

Oba hkrati sta se izgovarjala in tudi njujin obraz je pričal materi, da tatvine nimata na vesti. Saj iz očíj sije laž in resnica, potuha in odkritosrčnost. A mati niso pokazali, da jima verjamejo, in njihov resni obraz se ni omilil. „Bom vprašala prodajalca, saj sem ga videla. Pa če tudi nista ukradla, bosta kaznovana za neubogljivost in pretep, kadar pridejo oče domu.“

Lep je navadno semanji dan za otroke, a za Balohova ta pot ni bil. Brez obljubljenega sejma, brez ure in uhanov, s težko zavestjo krivde in s pretečo kaznijo, to menda niso vabila in mamila za otroke, kajneda?

(Konec prih.)

Bolnega pastirčka tožba.

Po gričkih že trava rase,
Po nji se jelenka pase:
Jaz pa doma sem —
Nič več ne pasem.

Kakó veselé se drugi,
Neznani so vsaki tugi:
A jaz nesrečen —
Bolnik sem večer.

Oh, rad bi po gričkih hódil,
Jlenko na pašo vódil:
Kaj revež hočem —,
Bolnik tu stočem.

Kdaj Bog me bolezní reši,
Kdaj srce mi tužno vteši?
O mili Bože —
Kdaj bo mi lože?

Daj, vzemi me rajši k sebi,
Vesél bom in zdrav pri tebi:
V nebeškem vrti
Ni zla in smrti.

A. P.



V prvi god . . .

Ah, ti mali, ah ti mali,
Kaj, bi tebi k godu dali?

Rože imam zbrane v kito,
Ptice imam zlatoklunčke,
Ali rečem ti očito:
To stvari so le za punčke.

Muco bi ti kupil gibko;
Muca pa je poniglavka,
Vedno skače in mijavka:
Še prevrgla bi ti zibko!

Morda naj ti kupim ribko?
Ribica v mokroti plava;
Morda kdaj še zlatoluska
V mlečke tvoje ti zapluska;
Ribka ni igrača prava!

Eh, imam jih res denarce,
Ali kaj te nične stvarce?
Ti tako držiš se moško,
Ti moj dragi, mili Joško...
Zate darek sem ugibal...
To naposled sem uganil:
Naj krilatec Božji zibal,
Nad teboj roke bi sklenil;
Dobri Bogec po otročje
Naj sprejel bi te v naročje...
Pridkan bodi otročiček
In vesel kot drobni ptiček;
Mame, ata, vseh ljubljenc,
Božje milosti dojenec...
Pa ne jokcaj, to ni moško;
Rajše malce porazsajaj,
In zaninaj in zananaj,
Ti moj dragi, mili Joško!

Fran Žgur.



Čebelicè zum, zum, zum . . .

Čebelicè zum, zum, zum,
Zvonovi bim, bam, bum...
— — — — —

Bim, bom, bam
V božji hram, v božji hram...!

Poslušaj detece, nu:
Zvonovi, bim, bam, bu!

Koklja, kokò čez dvorišče,
Dete v božje gre svetišče;
V svetišče božje, sveti hram,
Jezušček dete biva tam...
— — — — —

V haljici beli dete stoji,
Lilija bela vsem se zdi...
— — — — —

Ročice detece sklene,
Oči pa ima zatopljene

V presveti altar
In lučic žar...
— — — — —

Tam gori je Bog na prestoli
Marija, božji Sin...
Zvonček poje: cin, cin, cin!
— — — — —

Detece moli...

In angeljci zlate kadilnice
V ročicah nesò,
In pesmi glasne, hvalilnice
Bogu pojò!
In med pesmi svete
Tvoje molitve, dete,
Vpletajo,
In ž njimi v sveto nebo
Poletajo...!

Fran Žgur.



Moji znanci.

(Spisal *G. Flori.*)

(Konec).

A srečen ni bil ta Francek. Že iz zgodnje mladosti ga je spremljala nesreča na ozki stezi življenja. Matere svoje ni poznal, umrla mu je, ko je bil še čisto majhen; a očeta mu je Bog pred tremi leti poklical v boljše življenje. V gozdu je padla nanj bukev, in donesli so ga mrtvega domov. Sedaj pa ga je redila in vzgojevala stara mati. Ni se mu godilo dobro; babica je bila siromašna in Francek je trpel večkrat glad. Včasih se je potikal po celi dan v gozdu, da bi malo pozabil na lakoto in ko se je zvečer vračal domov, je moral večkrat brez večerje iti k počitku. Nekoč je padel v gozdu čez strm rob in obležal na pol mrtev. K sreči so ga kmalu našli ljudje in odpeljali domov, kjer je še le čez tri tedne zopet okreval. Od tedaj pa niti v gozd ni več zahajal; potikal se je okolo hiše, po vrtu, hodil okolo cerkve in poslušal zvonjenje. Sosedje so ga radi imeli, ker ni nikomur napravil nikake škode in nič žalega; pa smilil se jim je tudi blede dečko, ker so znali, v kakih razmerah da je. Zlasti se jim je prikupil zadnji čas, odkar so ga videli tako lepo gospodu streči, in skoro bi rekel, da so bili malce ponosni nanj, in vsled tega je imel mej vaščani mnogo podpornikov in prijateljev; zlasti s Čikovim Jakom se je dobro poznal že izdavna. Bil je to mizar že precej star, svojo kočjo je imel tam pod lesom na koncu vasice; svojih otrok ni imel, žene ni imel, zato je Francka prav rad videl in mu postregel s kuhinimi krhlji ali češpljami, kadar je došel k njemu. In Francek ga je često obiskaval. Jaka pa mu je delal igrače, napravil mu je konja, močnega konja, kateremu nisi mogel priti do živega. Kaj so vsi oni pisani konjiči, ki jih po sejmi prodajajo, proti onemu, ki ga je imel Francek!

Bil je že dve leti pri njem, a bil je še vedno popolnoma cel; naj si ga je vlekel za grivo, za noge ali

rep, kolikor je hotel, konj je ostal cel in nepokvarjen, kot je bil. In kako je bil lepo izrezan; na prvi mah se je videlo, kot da je to pravi, živi konjiček, a ne iz lesa; zavikneš mu: hi, in zdelo se je, da mora poleteti po ravnini ali zarezgetati. S početka ga je Francek silno rad imel, slednjič se ga je pa vendar tudi naveščal; konjiček ni hotel niti zarezgetati niti poleteti, naj si ga je še tako tepel z bičem.

In Jaka je uvidel, da bi Francek zopet rad nekaj novega, nekaj lepega, kar bi ga zopet veselilo in mu sladilo samotne dneve. In nekega dne ga je vprašal:

„Francek, kaj bi rad, da ti naredim, ali majhen voziček ali pa skrinjico, kamor boš jeseni spravljaj lešnike in orehe?“

Francek ga je pogledal s svojimi svetlimi očmi in odmajal z glavo.

„Kaj nečeš niti vozička, niti skrinjice?“

„Zvon mi naredite, veste, zvon, ki bo zvonil tako lepo, kot oni v cerkvi.“

„Zvon bi ti rad? A čemu ti bo, saj nimaš cerkve in zvonika, da bi ga vanj obesil?“

„Pa ga obesim doma pod streho, ali pa na drevo za vejo.“

S tem je pa Francek staremu mizarju sapo zaprl; že dolgo je mislil samo o tem, kako bi bilo lepo, da ima svoj zvon, da bi ga obesil pod streho za oni veliki, črni drog ali pa za kako vejo na drevju. Vedno je hotel Jaka poprositi zanj, a nič kaj si ni upal; na, sedaj mu je pa vendar povedal, kar mu je hotel že tolikrat reči. Cikov Jako je pa molčal in mislil, kako bi napravil primeren zvon iz lesa za svojega mladega znanca; in ko je kmalu potem Francek odšel, je počel izbirati mej deščicami, katere bi bile najbolj pripravne za to.

Od tedaj pa je bil Francek gotovo vsaki dan po dvakrat pri mizarju, vedno ga je vpraševal, kdaj bo zvon izdelan.

„Veš ti, Francek“, mu je odgovarjal mizar, „zvon pa ni tako lahko napraviti. Ako ga hočeš imeti, mi ga boš moral tudi plačati. A kje boš ti vzel denarje?“

„Počakali bode; ko bom velik in bom zaslužil, pa vam plačam.“ „Pa mero moram tudi vzeti za zvon; ako dajo tebi mati napraviti hlače, jih mora tudi krojač prej pomeriti.“

„A kako bote vzeli mero?“

„Iz zvonika mi moraš prinesiti zvon,“ mu je smehljaje odvrnil hudomušni Jaka.

Francek je obmolknil. A drugi dan je v istini zlezal v zvonik, tipal in ogledaval zvonova; toda po dolgem premišljevanju se je prepričal, da mu je to nemogoče. Prišel je zopet k mizarju, in ta ga je vprašal, če je donesel zvon? Francek se je izgovarjal, da ga ne more prinesiti, in vabil Jaka, naj gre ž njim v zvonik, pa tam vzame mero.

A Jaka ni bil voljen.

„Jaz sem star, pa bi lahko padel in se ubil; potem pa bi ne bilo ne mene, ne tvojega zvona.“

Na ta način je Jaka brzdal preveliko poželenje po zvonu v svojem mladem prijatelju.

In tako je Francek zopet neki dan došel k njemu.

„No, kaj boš povedal, ti mali zvonar?“ Jaka je bil zopet hudomušen.

„Ali ste že napravili zvon?“

„A, kaj boš ti z zvonom; zvon je za cerkev, a za te je kos kruha! Na, sedi za mizo pa pojej te le hruške in češplje, in tu imaš črne pogače!“

Francek je storil z veseljem, kar mu je bilo ukazano. Ko je vse pojedel, mu reče Jaka:

„Ker si bil priden, ti hočem nekaj pokazati. Na, poglej, kaj pa je to?“

Pokazal mu je s prstom pod strop, kjer je visel med razno šaro dolgo zaželeni leseni zvon, in vrvice, viseča do tal, je bila privezana pri strani.

„Na, potegni!“

Francek stori in zvon se je oglasil votlo bobneče in še precej glasno. Na celem svetu ni bilo tedaj vselejšega človeka od našega Francka. Hej, sedaj je imel zvon, krasen zvon, prav tako okrogel kot oni v zvoniku in bil je velik prav kot cerkveni, a zvonil je še lepše, vsaj Francku se je dozdevalo tako. In bil je ta zvon v resnici lep; ni treba misliti, da je bil kar samo

zbit od kakih navadnih polen in desk, ne, bil je narejen iz lepih, tankih orehovitih deščic in iz gladkih kolcev.

Francek ni vedel, kako bi se najlepše zahvalil Jaku, potem je pa odnesel zvon domov in ga obesil pod streho za tisti črni drog. Nato je pa vedno tičal pod streho, zvonil in zvonil brez prestanka. A babica, ki je sedela tedaj navadno v sobi spodaj, je bila stara in ni mogla dolgo prenašati tega zvonjenja, zato je Francka pokarala, naj ne zvoni in ropoče vedno, ker jo že ušesa bolé. Toda Francek se ni mogel odreči tej svoji nasladi, zato je odnesel zvon izpod strehe in ga obesil na oni stari, veliki hrast tam pod gričem.

Bil je ta hrast v istini ogromen; bil je visok in širok, dolgih zakrivljenih vej in imel je tri vrhe. Dva sta bila silno visoka in gosta, v tretjega pa je preletela udarila strela in so se mu počele počasi veje sušiti.

Pod tem hrastom je sedaj navadno bival naš Francek; tu je bil njegov zvon, njegov zaklad, tu njegovo srce. Rano zjutraj, ko je bilo še povsodi vse mirno, je bil že Francek pod hrastom, natezal vrv in zvonil. Nad vasjo je ležala prosojna megla, prvi solnčni žarki so se počeli usipati po zemlji, ko so že doneli votli zvoki od hrasta in se glasili po vasi. „Klom-bom, klom-bom“ je bilo čuti, in vaščanje so govorili: „Francek že zvoni, ej, ta otrok je pa vendar priden!“ In zvečer, ko je zvonilo v cerkvi „Zdravo Marijo,“ je bil Francek zopet pod hrastom, in zopet se je razlegalo votlo zvonjenje ter se mešalo z zvonjenjem v cerkvi. Tako se je Francek kratkočasil in razveseljeval s tem zvonom dan na dan. Kar tekmoval je z vaškim cerkovnikom.

A danes pa takšen krik in vik v naši vasi; vse je bilo v silni vznemirjenosti in velikem strahu. Moram vam brzo vse povedati, da spoznate sami, je li bilo vse to upravičeno.

Tako vročega dne kot je bil današnji, jaz že dolgo ne pomnim; na vse zgodaj je že solnce pripekalo in žgalo, da se je kar videla vroča soparica: listje po drevju se je krivilo in slamnate strehe so bile razbejljene, kot bi se imele kar ta hip vžgati. Zdaj pa zdaj

je privršel veter ter gnal cele kupe listja in dračja v zrak, ga v vrtincu dvigal v silne višine in spuščal na drugih mestih zopet na tla. Veter za vetrom je nastal, pa se zopet pomiril, a solnce je pripekalo še vedno. Tedaj pa se je pokazal tam na zahodu gost, siv, kopičast oblak, ki se je vedno bolj širil in grozeče približaval. In zopet je završal vihar, da se je drevje pripogibalo in šumelo, ter se je žito, kar ga je bilo še na polju, valovito klanjalo pa zopet postavljalo pokoncu. A oblak se je širil in bližal; kmalu je bilo zastrto vse nebo s pepelnatimi kopicami, iz katerih se je vsak hip zablisknilo in zagrmelo. Počele so padati debele kaplje.

V zraku je vršelo in šumelo, grom je bobnel strahovito in čez par hipov se je usula toča pomešana z dežjem. Vse nebo se je izpremenilo v ogromno oblačno plast, iz katere je lilo, bliskalo se in grmelo, kot da je pekel v zraku. Vihar je postajal vedno jačji, drevesa so se šibila, škripala in pokala, veje so se lomile, a vmes toča, blisk in grom.

Francka je zalotila huda ura pod hrastom. Zvonil je kot po navadi, ko se je približeval vihar. Ko je pa pričela padati toča, in je vedno jačje grmelo in se bliskalo, se je počel bati. Hrast nad njim je škripal, se pripogibal, majal in pokal, kot da bi se imel vsak hip zrušiti nad njim. Francek je pričel moliti. A vihar je divjal s podvojeno silo, kot da so se zbrali vsi vetrovi vešoljnega sveta in se hoteli znesti nad našo vasico. Drevje se je lomilo, smreke so padale in izgubljale vitke vrhove. Kar strahovito zahrešči ravno Francku nad glavo, in tretji hrastov vrh, v katerega je bilo nekoč treščilo, se prelomi in strmoglavi na tla. Pod hrastom ni čuti glasu, le zvon viseč na drugem vrhu, se je včasih oglasil votlo, turobno; veter ga je majal sem in tje in zvon je zvonil kot bi pel smrtno pesem. —

Zopet se je nebo prevedrilo, dež je ponehal, vihar je utihnil in zopet je zasijalo solnce. Vaščanje so hodili okolo in ogledovali škodo provzročeno po viharju. Pridejo pod hrast, vidijo vrh odlomljen in pristopijo bližje; glasen krik se jim je izvil iz ust.

Francek leži pod hrastom bled in mrtev; odlomljeni vrh ga je zadel v prsi s tako silo, da je umrl na mestu. Nos in usta je imel okrvavljena in pod glavo je bila mala mlaka krvi. Oči je imel široko otvorjene, kot bi se bil čudil tej strahoviti igri v zraku in po vsem obrazu mu je bil razlit izraz prestane groze.

Prijeli so ga in odnesli v vas. Tudi Čikov Jaka je bil poleg, stopil je bližje hrasta, prijel za vrvico in zvon, jedina priča Franckove smrti, je zapel. Možje so nesli mrtvo truplo od hrasta, od najljubšega Franckovega bivališča, ločili so ga od zvona, jedinega zaklada, in tudi zvon se je žalostil: pel je otožno, jemal je slovo od Francka.

Položili so ga na mrtvaški oder in prižgali luč. Plakala je babica, plakal je Čikov Jaka in plakala je malone vsa vas, ko so se oglasili še v cerkvi zvonovi tako milo, kot še nikdar poprej. In tudi staremu cerkovniku je v cerkvi potekla solza za solzo po nagubanem licu in zvonil je dolgo, dolgo — ljubemu, preprosto nedolžnemu strežniku. A Francek je ležal miren in tih, kot bi prisluškal cerkvenim zvonovom, kot bi slušal glas svojega lesenega zvona in primerjal, kateri se glasi lepše.

Ob pogrebu pa se je ljudem zvonjenje zdelo žalostnejše kakor sicer, ker so se spominjali, da nenavadno veliko veselje do zvonjenja je rajniku naklonilo tako naglo smrt. Dolgo so se še spominjali „dobrega“ Francka in splošna sodba je bila: „Ta je gotovo že mej angelji. Blagor se mu!“ Čikov Jaka je pa leseni zvonec shranil kot dragocen spominek svojega blagodušnega prijateljčka. In da tudi jaz ne zaostanem za drugimi, sem napisal te le vrstice svojemu nepozabnemu znančku.





41. Mačku.

Andantino.

P. Angelik Hribar.



1. Kaj ta-kó po vr-tu la-ziš, Maček, ti - ho
2. Kaj si ti za - to pri hi - ši. Da bi pti - ce
3. Mačke, ve ste vse hu-dobne, Brez sr - ca in
4. A - li, ma-ček, ni ve - se - lje, Ko ta-ko le-



1. ka-kor tat? Mol - či, ti na pti-ce pa - ziš,
2. nam moril? Za pod - ga - ne si in mi - ši,
3. brez ve-sti: Kla - ti, je - sti ptič-ke drob-ne,
4. pó po - jó? Kro - ti to - rej greš - ne že - lje,



1. Rad za - vil bi kte - ri vrat,
2. Da bi prid - no jih lo - vil.
3. To vas naj - bolj ve - se - li.
4. Če ne, ši - ba pe - la bo.

Jož. Stritar.

Zastavice in šaljiva vprašanja.

(Priobčil J. Kovec).

1. S čim pokrivajo kmetje koče?
2. Kdo najbolj trpi, kadar zbolí cerkovnik?
3. Kdo lovi svoj plen tako kakor lisica?
4. Okrog je drevo, v sredi pa „ihaha“. Kaj je to?
5. Z r sem na travi, s k pa pod travo. Kdo sem?

(Odgonetke in imena rešilcev v prih. listu.)

Odgonetka zastavice v 6. številki:

Čaša — kaša — maša — paša.

Prav so uganili: Mate Avg. in Rbd., Pelan Iv., učenci na c. kr. vadnici v Ljubljani; Glawacki E., Vrančič C., J. in M. v Ljubljani; Šutej Slavica, učenka uršul. šole v Ljubljani; Lapajne Pavla v Idriji; Fatur Ivan in Slavko, učenca na Rakevu; Hrubad Jožef, gimnazijec, in Serafina, učenka v Kranju; Lovšin J., četrtošolec v Ljubljani; Slamberger Ant., gimn., Inka in Nuša, učenki v Kranju; Kappus Franica, Likar Pavla, Veber Fani, Trtnik Mici, Gartner Mici in Demelj Angela, učenke V. razreda, Kuralt Anica in Zupančič Francka, učenki II. r. mešč. šole, Tavčar Linka, Korenčan Francka, Fetičoh-Frankheim Mici, gojenke pri č. gg. uršul. v Ljubljani; Korenčan Fanči, Ivanča in Mici, učenke na Vrhniki; Bauer Jožef, dij. v Novem mestu; Nendl Marta, Florjan Ana, Hvalec Franciška, Fendrih Alojzija, Štante Amalija, Dobovišek Neža, Dobravec Marija, Fisanec Roza, učenke IV. razr. v Št. Juriju ob južni železnici; Gomilšak Antonija, učenka I. letnika višje dekl. šole v Ljubljani; Kočevar Ivek, učenec V. razreda v Središču; Einspieler Lambert, Moravc Albert, dij. v Novem mestu; Levec Leon, prvošolec v Ljubljani; Jekel Jože, učen. v Celovcu; Trafenik Nežika pri Svetem Florijanu na Boču; Seršen Matej in Misja Adolf, drugošolca v Mariboru; Kržan Fran in Pavel, učen. v Ljubljani; Kavčič Anica, Kovačič Nežika, Hauptmann Mica, Weber Mici, Zencovich Ema, gojenke v zavodu č. šol. sester v Mariboru; Kogej Lavosl., Poljanšek Ivanka, Tavzes Zvezdoslava, Kokalj Justina, Tratnik Pepi, Mavrin Lejzji, Hvala Tončka, učenke V. r. v Idriji; Reich Alojz, realan v Ljutomeru; Dežela Frid., učenec V. razr. v Idriji; Zorko France, petošolec v Ljubljani; Pirc Ciril, realc. in Pirc Stana, učenka na c. kr. vadvn. v Ljubljani; Fabjančič Franjo, nadučit. sin v Bučki; Potočnik M., uradnik v Gorjii Radgoni; Jelovšek Mimica in Ěmica, gojenki v uršul. zavodu v Škofji Loki; Benedik Ciril, učenec III. r. I. mestne ljud. šole v Ljubljani; Ozebek Makso, učenec IV. razreda v Škofji Loki; Dostal Adolf, učenec v Ljubljani; Šinkovec Ivanka, Božič Fani, Kavčič Fani, Tratnik Karla, učenke V. razr. v Idriji; Lebar Anica na Brdu pri Lukovici; Ahačić Matevž, maturant v Ljubljani; Meglič Roza, učenka III. razr. na Vranskem; Velkavrh Stanko, učenec IV. razr. na c. kr. vadnici v Ljubljani; Šket Ivana, trgovečeva soproga, Mrevlje Pavla, učiteljica v Dramljah; Vrabl Ivan in Konrad, učenca v Središču; Bovha Ivanka, učenka IV. razr. v Celju; Žiher Pavla in Alojz, učenca v Vurbergu; Kokel Fr., Lapajne Srečko, Makuc Dragotin, Tavzes Pavel, Perko Leo, Pivk Leop., učenci V. r. v Idriji; Beja Rud., Cirar Karol, Logaj Mar., Ozepek Ana in Genovefa, učenci na Sv. Gori pri Litiji; Gregorc Franc, učenec v Novem mestu; Kmet Minka, učenka v Cerkljah; Schweiger Janko, učenec III. razr. v Črnomlju; Belšak Jozefina, učenka III. razr. v Ptujii; Kragl Viktor, dijak v Trzinu; Koprivšek Tomo, org. v Špitaliču; Stembal M. v Ljubljani; Štropnik Mar. in Zupanc Antonija, učenki IV. razr. v Celju (lepa hvala za voščilo!); Romih Božidar, prvošolec v Krškem; Lasbacher Albina, Novak Mica in Vuk Jozefa, učenke III. razr. v Rušah; Trost Slavka, Rupnik Dragica, Pirc Milica, Martinčič Angelca, Pleničar-Konštanca, Zupanc Mici, Tomc Rika, Majdič Filica, Klein Ančka in Brodnik Juli, gojenke uršul. samostana v Ljubljani; Kalin Minka in Ivanka, učenki v Kostanjevici; Stare Vladimir, učenec v Ljubljani; Furlani Štefanka in Romana, Tomšič Terezinka v Bistriki; Kačič Jelica in Vera, učenki v Rečici; Pirkmaier Mica in Otmur, učenca v Framu; Fendé Ivana, Pečnik Jozefa, Sirc Marija, Šavnik Marta, Spenko Hel., učenke IV. razr. v Kranju; Vidmar Bogumila, učenka III. razr. v Ljubljani.